

Höken Lina Olsson, som föddes i familjen, har berättat om fjärskefolkets förhållanden. Hon kom 1888 till Malmö och skildningarna gäller även närmast efter.

Plöjningar och småbarn-
ningar flyttade mycket hit. Lönerna
var sämre hemma. Det var
fjärskefolk som reste. Färskor reste
till fabriksarna. De blev kurkar hos
handlaren. Fjärsvägen drog mycket
folk. 1888 eller -89 började hästspä-
nningen. De reste till godarna för
betona fört och sedan därifrån
till Malmö.

För länge färskor som
hade färskor. Det var se - spi

stycken, som hade färtekonkor.
 Där bodde en på Färter, och i Rinn-
 delsgatan, på Öster, på Sigmund. Man
 fick städa när man farte sig.
 På de flesta konkoren tog de den
 i sin ch. gick man 3 kr tog de
 den. Gick man fem kr. i städa
 fick man 2 kr tillbaka. Man
 farte sig alltid den 24 okt. eller 24
 april. 28 eller 29 okt. gick man
 i häst. En del höll på i nov.
 Om vi inte flyttade ^{24 okt} fick vi
 färtepengar. Hade man farte sig
 för ett år kunde man inte bli
 fri. På skulle spikdom ritaffa.
 Jag farte mig till häradet.
 hörding Mollerstorn. De var dånka
 men hästeflekts förhållanden tycks

slutade
 man någon
 fick man ni-
 te ett år för
 att man va-
 rit där.

ha varit som hos andra malmö-
familjer). Vi kom överens om att
jag skulle vara understädskan. Samt
fanns där kokerska, städskan och
barnpiga. Det första halvåret fick
3.50 kr i månadlön, så ökte de
till 7 kr. Kokerskan hade 15 kr,
städskan 10 kr och barnpig-
gan 5 kr.

Till jul fick vi julklappar.
Kokerskan och städskan fick 10 kr
vardera, barnpiggan och jag 5 kr.
Ar. varje barn fick vi en halvduk,
spädduk, busch eller något sådant.
Jag, sonarna fick vi en bomulls-
klänning och ett vitt förkläde och
ett par städskar, varka sinne
skar av läder.

Utmär.
M. 153

Pl. 7 på morgnarna gick
vi upp och höll i till kl. 9 - 10
på kvällarna. Vi blev aldrig fria,
därför otal vi portnyckeln och
rymde ibland.

Vi tilltalades med förnärma
ibland med städskam, bokerskam.

Vid heliden var det mid-
dag. De alla fria familjerna
åt inte förrän kl. 4 - 5. Arbetsfa-
miljerna åt kl. 12. Middagen var
mycket fri. Den fick vi alltså
precis som den var. Till frukost
och kvällsmat fick vi alltså
amerikanskt flött, smält med
äpplen, smör och lök. Det var
på måndag ställen det var vi.
Raffe fick vi bara på morgnarna

När kaffet kom ut efter middagen, slog vi på en vatten och fick dricka smygen.

Conerna började gå upp liksom jag ville ha 20 kr som städskan 1899.

Hos grosshandlaren Angström fick vi önska oss prylklappar. Jag önskade mig en kappa och fick nya kängor, tyg till kappa och pengar till sylor. Likadant var det när man fylldes av. Då fick man också till kläder. Tänkande att skulle 25 kr av konerna sättas in på Malmö sparbank. Grosshandlaren var medlem i skulden där. Jag hade sörveingsuniform med svart liv och skört rött på en

Utna.
Nr. 153

back och en vart modell på bröstet.
Det var bara hos Öngstörns för
de var de finaste i stan.

De hade högt räddan namn
med namn stadsborna.

På nyårs var hela staden
fulla av dricksgångarna. När det var kalas
fick man dricksgångarna. Det kunde
bli ett par till kronor tillräckligt
man. När kuis hade avslutats
stod det ett glas på bordet till
dricksgångarna som stadsborna fick.
På kuis fick ingenting. Men
vakade inte på natten men
vi fick sova till kvällen och
natten.

På nyårsafton fick vi för-
man komma in och dricka vin.

Utmär
M. 154

på förestädet. Vi önskade färringen
och husskapsinerna ett gott slut
och ett gott nytt år och god häls-
sa och goda förmåner. De sa
att de önskade tjänstefolket god
fortsättning på det nya året, god
hälsa och att vi kunde komma
om oss som vi hade gjort under
det gamla året. Så fick vi gå ut
till våra systrar igen. De gick
in i salongen och vi gjorde i-
ordning till suppen. Det var ett
bord som dignade. Först doppade
de i gylfår som stod på hugge-
knöben i köket. Dordet var du-
kat med stekta lammalårar,
sökat rårinnsöl, humtagel
huvudnylta, aladiber av fisk,

konis, gas, kalv och lamm och
mullikarvar. Fast enda dugg hade
vi gjort hjälva. Sedan var det
blottkorv, smala och tunna, med
isbe, smör och smält smör över
samt smaps till det. Sedan var
det riklig mat, gästek, mörsmid-
ning med berismande sås, torr
avellannrätt, buljong med is-
toppar, lammstek med gröl blom-
kål och skivad smör. Till efter-
rätterna var det fem rätter. Det
var slut på kalaset kl. 5 på
morgonen. Utom det vanliga
fjärstefolket var det extra hjälp
till disk och servering. Det var
mycket servering. Vi fick brida
på stora brickor.

Där var mycket ofta
kalas. Men de var mycket borta
och så. Då skulle man följa med.
Man fick alltid sitta på kyrk-
bänken. Man skulle hjälpa till att
klä av dem och sedan fara till-
baka på kyrkbänken igen. Alltid
var man klädd i schal. — Vi
hade en hårfrisörskan, fru Dalen.
Hon var alltid på skidbänken och
tog snö och hjälpte till att kam-
ma. — På skidbänken var alltid
ammanbädd, kamstol och my-
sarbädd. En gång när jag skulle
åka tillbaka lyfte kisten, att
jag kunde åka min i dröcken
den lilla bilen och jag satte mig
in. Det var en kass piga. Ang.

ström, så folket. Det stod fullt
med folk sjutton på Hovförgel.

Kung Oscar åkte i rai
drocka, när vi färf den nya med
gummisjippa. Landskördningen
kände den, när hon skulle möta
kung Oscar vid stationen. Den
var väldigt flott med broderade
monogram.

Så hade de en villa, Fl-
tenholm, vid Kalleborgsvägen. Var-
enda sommar bodde de där. De
som inte hade villor, hyrde på
badort. Omkring 15 maj eller
från sista veckan i maj till
mitte av september bodde vi
där. Under den tiden reste her-
skapet på badort 14 dagar, för

veckor. De första tre dagarna var
vi fria sedan påstod vi

De åkte ut till Torup
och Ekabrisjö om de hade någon
att hälsa på. Annars åkte de raka
till bokstegen. Långa tider blev
det så mycket cyklar. Det var
mycket borgare och så blev det så
mycket folk och bråk. Då slut-
tede de.

Societeten, det var lands-
hördningen, grosshandlaren Ängström,
alla officerarna och grosshandlaren
Gadde och Häberg. De andra såk-
nades till borgarna. Storhandlarna
na var bara borgare. Borgarna

* som gjorde utflykter till Bokstegen.

Utmärkt
Nr 163

var aldrig med i ammarantusen-
den. Det var bara roveten. För
var de adliga högst uppe sedan
ej adliga officerare och längst
mer de andra. Där kom ingen ni-
stam att göra en vis summa.

De kungliga var där så ofta.
Hans Panmark och så för där
fanns ingen ammarantusen.

De var ofta till Köpen-
hamn. De brukade hålla till
vid Tivols och Viroli. De brukade
stanna i flera dagar. Det var
särskilt vid midsommars, som
de var.

På midsommarafton när
vi gjort midsommarstån våra syskon
var vi ute och sittade på möj-

Ullma
Nr 657

slänger. Vi blev nitte frän förens
och hötidon. Vi gick ut till
Bildammarna. På vägen ut
gick vi fram den ena gården till
den andra och dansade. Vid Bil-
dammarna brukade jämsstefelket
samlas. Där kunde de komma
ut på kvällarna. Vem som helst
fick nitte komma med. Vi skulle
ha mngatts. Lar och en bröd si-
na vänner. Där var poliser, tull-
män och spårvägsman. På da-
garna när vi gick med barnen
i minde när Gustav Adolfs torp,
där var en stor häck runt om
och fyra ringar. Medan barnen
lekte pratade frorna med var-
andra, var och en om sitt hus.

skap. Ibland kallade vi främlingar
arebigger - Vi var flera som erbjöd
en sainghör. Vi soade oss själva.
Vi skapade en garig om någon vä-
gade mulla ner hulla ner för vat-
tentornets backe. Jag vepte hjölen
om mig och enbilde ner och
harmade i en nässelhög. Så hade
vi sila och potatis med. Vi höjde
själva i bland. Ibland tog vi lite
om vi kunde det på platsen där
vi stannade. Så kokade vi kaffe
hos vaktmästaren till vattenver-
kets trädgård. Det var han som
gav oss mycket till trädgården så
att vi kunde vara där - Vi hade
harmonika och dansade och sjöng.
I dalen i dalastog. Heltan uti trigen

gar. Vi lekte görma nigen. På
satt vi smut i en ring. Den gick
smut och gjorde nigen och sade:
"Är du sådär, du slags is, gör
ma nigen väl, väl, väl. Men har
nigen någon ring själv?" Den
som gjorde nigen pekade på någon
som skulle gissa. Gissade man fel,
fick man lämna paret. Sedan
skulle domaren döma. Vad ska
den göra som säger denna ring,
frågade man. Håll du slags is, det
vare att hålla paret mot en dörr
eller ett träd, hoppa på ett ben
spunna nio för baken. De som såg
på, skrattade och hade roligt.
På mitten hade vi vår
piggamman, där det kom bekanta

En och annan yngre bjöd herrska-
pet på rikhus och frakter.

Det var mest fabriks-
folk som åkte skridskor på kana-
lerna. Bildammarna. De iika åkte
nog ochrä, men de höll mera ifrån
sig.

* och på
sjön.

En yngre kommer på ihäjä
ett städparti. Det var mest office-
rare och grosshandlare, mest ring-
dom, men ochrä fanns i 35-40 års
åldern och deras anningar. Det
var 14-15 städer som körde från
Kramm. I Fhridby stannade de
och drack glögg och på tillbaka till
Kramm igen där det var fest och
dans. En full slakter tog och
åkte efter sista staden. Där blev

såklamt skratt vid Kransen. Städ.
partierna brukade vara på eftermiddagarna. När spårvagnarna kom och
någon stödde ball i spåren, var det
stult med städpartierna.

Vi tillhörde Pauli försam-
ling, men vi hyrde bänkar både i
Pauli och Petri. Om de någon
gång ville gå och höra prästen Oluf
i Petri, hade de bänkar där. Pige-
na satt och såg i den hyrda bänken.
Någon från familjen skulle gå i
kyrkan. Ibland var det någon av
någona, som fick gå. Det var nå-
gonstund, som man skulle en och
en. I Pauli satt prästfamiljen
vid altaret.